

Požadavky Vysokoškolské okupační stávky za klima 2022

Požadavky na vládu

- 1. Vláda si musí vytyčit řešení klimatické krize jako svou prioritu.**
 - 1.1. Za tímto účelem zřídí zvláštní instituci, a to ať už ve formě ministerstva bez portfeje nebo vládní zmocněnkyně nebo zmocněnce pro boj s klimatickou krizí a jejími důsledky.
 - 1.2. Tato instituce bude koordinovat vládní a obecně celospolečenské úsilí o spravedlivou transformaci a přechod k bezemisní budoucnosti.
 - 1.3. Instituce musí být nezávislá na lobby zájmových skupin a musí disponovat dostatečnými pravomocemi, expertním a organizačním zázemím, které umožní bezodkladné a co nejrychlejší dosažení stanovených cílů.
- 2. Vláda musí co nejdříve představit konkrétní kroky k dosažení bezemisní budoucnosti.**
 - 2.1. Vláda musí do konce roku 2022 vytvořit energetickou koncepci státu založenou na masivním rozvoji bezemisních, především obnovitelných zdrojů energie a maximálních úsporách energie pro nezávislost na fosilních palivech.
 - 2.2. Za účelem realizace bezemisní budoucnosti zavést uhlíkovou daň a uhlíkovou dividendu, díky kterým za boj proti klimatické krizi zaplatí největší znečišťovatelé a nikoliv občané.
 - 2.3. Vláda se musí všemi dostupnými prostředky zasadit o konec uhelných elektráren do roku 2033, jak sama slíbila ve svém programovém prohlášení.
 - 2.4. Ministerstvo životního prostředí, zemědělství, dopravy a průmyslu a obchodu musí urychleně stanovit další konkrétní opatření ke snižování emisí skleníkových plynů v souladu s evropským a mezinárodním právem a důsledně je plnit. Není možné, aby ministerstva už půl roku nerespektovala pravomocný rozsudek Městského soudu v Praze ve věci klimatické žaloby, který označil jejich současné plány za nedostatečné (<https://www.klimazaloba.cz/aktuality/>).
- 3. Požadujeme okamžité vystoupení České republiky z Energetické charty a vytvoření tlaku na to, aby z Energetické charty vystoupily i ostatní členské státy EU.**
 - 3.1. Energetická charta umožňuje fosilním korporacím žalovat jednotlivé státy za jejich klimatické politiky a tím prospívá zájmům největších znečišťovatelů. V posledních týdnech od charty odstoupily tři státy EU a Česká republika by je měla následovat.
- 4. Je nutné, aby transformace státu a společnosti byla udržitelná, demokratická a spravedlivá.**
 - 4.1. Prostředky z Plánu obnovy Evropské unie, Fondu spravedlivé transformace a státního rozpočtu určené na spravedlivou transformaci nesmějí skončit u uhlobaronů a jiných znečišťovatelů nebo v nesmyslných samoučelných projektech, které neřeší sociální ani klimatické problémy. Spravedlivá transformace se nesmí stát dotací pro oligarchy. O využití těchto prostředků si musí rozhodnout lidé z uhelných regionů sami.
 - 4.2. Výrazně urychlit přijetí adekvátní legislativy pro komunitní energetiku a obecně podpořit nejen dekarbonizaci energetiky, ale i její decentralizaci ve

prospěch energetické soběstačnosti podniků, státních institucí, obcí a měst. V tomto bodě je pak klíčové urychlit přijetí novely energetického zákona tak, aby byla účinná již od 1. 1. 2023.

- 4.3. Energetická chudoba nemá ve vyspělé společnosti co dělat. Je nutné, aby stát dostatečně pomohl lidem postiženým energetickou chudobou a usnadnil nízkopříjmovým občanům přístup k obnovitelným zdrojům energie (např. zavedením vyšších dotací pro lidi s nižšími příjmy).
- 4.4. Otevřít na celospolečenské úrovni debatu o alternativních modelech práce, trhu a státu.

Požadavky na univerzity

1. **Univerzity se musí stát udržitelnými.** Za tím účelem požadujeme přijetí strategií transformace a vytvoření dostatečných organizačních kapacit k tomu, aby bylo dosaženo udržitelných univerzit v roce 2027.
 - 1.1. Zahájit a dokončit energetický audit univerzit a jejich jednotlivých fakult do konce roku 2023.
 - 1.2. Co nejdříve přistoupit k dostatečnému zateplení budov univerzit a okamžitě začít snižovat spotřebu energií, tam, kde je to možné a citlivé vůči potřebám výuky, studentů, studentek a dalších akademických i neakademických pracovníků a pracovníc.
 - 1.3. Začít budovat vlastní kapacity pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů.
2. **Požadujeme zřízení fakultních koordinátorek a koordinátorů** disponujících dostatečným personálním, organizačním a finančním zázemím pro realizaci skutečně udržitelné univerzity.
3. **Finanční ohodnocení doktorandů a doktorandek, stejně jako zaměstnanců a zaměstnankyň a jiných pracujících na univerzitách musí být důstojné a adekvátní.**
 - 3.1. Žádáme celou akademickou obec, aby se postavila do čela veřejného protestu proti nerovným dopadům inflace a rapidnímu zvyšování cen energií na akademické a vědecké pracovníky a pracovnice. Jejich práce se totiž v mnoha případech odehrává v prekarizovaných podmínkách.
4. **Je nutná podpora výuky související s řešením příčin a důsledků klimatické krize a úsilím o spravedlivou transformaci.**
5. **Univerzity se musí držet zásad odpovědné spolupráce se soukromým sektorem.**
 - 5.1. Univerzity nesmí podporovat aktivity spojené s bezohledným zneužíváním přírody nebo jiných, ať už lidských nebo mimo-lidských bytostí a nesmí přijímat finance od těch, kteří tyto činnosti vykonávají.
 - 5.2. Univerzity musí jasně stanovit podmínky pro poskytovatele pojištění a zahrnout do nich klimatická kritéria.
 - 5.3. Požadujeme, aby se univerzity připojily k našemu tlaku na soukromý sektor i veřejně a naplňovaly tak tzv. třetí roli, kterou jim ukládá zákon.